

MALAJZIA

I. Az ország társadalmi-gazdasági helyzete

1. Általános információk

Hivatalos megnevezés	Malajzia
Államforma	alkotmányos monarchia
Főváros	Kuala Lumpur (szövetségi terület) három településsel: Kuala Lumpur, Labuan, és Putrajaya, ez utóbbi egyre inkább adminisztratív főváros
Terület	329,75 km ²
Népesség	25 millió fő
Nemzetiségi megoszlás	maláj 50,4%, kínai 23,7%, egyéb helyi 11%, indiai 7,1%, egyéb 7,8%
Vallási megoszlás	muszlim 60,4%, buddhista 19,2%, keresztény 9,1%, hindu 6,3%, konfuciánus, taoista, egyéb kínai vallás 2,6%, egyéb 1,5%, nem hívő 0,8% (2000)
Hivatalos nyelv	bahasa maláj
Klíma	Trópusi. Egész évben meleg és párás a levegő. A hőmérséklet általában 20-30°C között van, a páratartalom pedig 90%-os.
Államfő	Őfelsége Sultan Mizan Zainal Abidin ibni Al-Marhum Sultan Mahmud Al-Muktafi Billah Shah
Kormányfő	Dato' Seri Abdullah Ahmad Badawi
Hivatalos pénznem (kód)	Ringgit (MYR)
Jelentősebb városok	Subang Jaya (954 266 fő), Port Klang (936 664 fő) – 2006-os becslés

2. Főbb gazdasági mutatók, a gazdaság szerkezete, főbb ágazatok

Malajzia főbb gazdasági mutatói

		2005	2006	2007
A GDP értéke folyóáron	Mrd USD	162,0	173,0	183,0
A GDP növekedése változatlan áron	%	5,9	6,6	6,0
Az egy főre jutó GDP folyó áron	Ezer USD/fő	9,7	12,0	12,9
Az infláció	%	9,1	3,6	2,4
Munkanélküliségi ráta	%	3,5	3,3	3,0
A folyó fizetési mérleg egyenlege	Mrd USD	19,8	27,5	25,9
A költségvetés egyenlege a GDP %-ában	%	-3,6	-3,4	-3,2

Forrás: Maláj Statisztikai Minisztérium, Világbank, Ázsiai Fejlesztési Bank

Malajzia ma már a közepes jövedelmű országok csoportjának (middle income country) tagja, gyorsan fejlődő, sok-szektorú gazdasággal. Az 1987-1997 közötti időszakban elért kiugróan magas (átlagosan évi 8-9%-os) gazdasági növekedést követően, az ázsiai pénzügyi válsággal együtt járó visszaesésből viszonylag gyorsan kilábal, és mára a térség legmagasabb életszínvonallal rendelkező országai közé tartozik.

A gazdaságon belül egyre nagyobb szerepet játszanak a nagy hozzáadott értéket képviselő ágazatok (high tech, orvosi, gyógyszeripari termékek). A korábbiaktól eltérően a külkereskedelem legfontosabb termékeit ma már az elektronikai cikkek jelentik, a nyersanyagok, energiahordozók (olaj, gáz) visszaestek a második helyre.

Malajzia természeti kincsekben gazdag, főbb termékei a gumi, a pálma olaj, a kakaó, a rizs. Az ipar fontosabb ágazatai: gumi és pálmaolaj feldolgozás, könnyűipar, az elektronika, ónbányászat, fémipar, fakitermelés és fafeldolgozás. A gazdaság legszélesebb körében szorgalmazzák a korszerű, környezetkímélő, energiatakarékos, új technológiák bevezetését, a fejlesztések egyik központi eleme a hulladék-hasznosításra, a víztisztításra, az alternatív energiaforrások applikációjára irányuló projektek segítése. Kiemelt támogatást élvez az informatika, az e-kormányzat fejlesztése, figyelemre méltó eredményeket értek el az e-oktatás területén (az elektronikus személyi igazolvány világviszonylatban élenjáró IT-termék, és számos országban sikerült a malajziai rendszert értékesíteni).

A gazdasági növekedés inkább a Kuala Lumpur környéki területekre koncentrálódik, a távolabbi körzetek fejlődése vontatottan halad. Az egyes kiemelt régiókra meghirdetett ambiciózus fejlesztési programok egyelőre nem találtak kedvező fogadtatásra a befektetők részéről.

Malajzia a nemzeti valuta árfolyamának az USD árfolyamához kötését 2005-ben megszüntette ("unpegged" the ringgit from the US dollar), amelynek következtében 2007 végéig a ringgit árfolyama folyamatosan erősödött (1 MYR = 0,1985 EUR, 1 EUR = 5,0369 MYR), ami az import megfizetésében is éreztette hatását. Külső pénzügyi egyensúlyi helyzete kedvező: devizatartaléka magasak, adósságállománya (57 Mrd USD) a GDP-hez viszonyítva nem jelentős. A munkanélküliség alacsony, s a kormányzat ma már a vendégmunkások iránti igény jelentős csökkenését hangsúlyozza (mintegy 3 millió, főleg indiai, bangladesi vendégmunkás dolgozik Malajziában).

3. Külkereskedelmi tendenciák, külkereskedelmi statisztika, főbb partnerek, főbb import termékek

Megnevezés	Érték	2005	2006	2007
Az export értéke	Mrd USD	157	165	170
Az import értéke	Mrd USD	127	137	144

Forrás: Maláj Statisztikai Minisztérium

Malajzia az ASEAN országok (Association of South East Asian Nations; Délkelet Ázsiai Nemzetek Szövetsége) egyik meghatározó tagja, a malajziai kormány külgazdasági prioritása változatlanul az ASEAN tagországokkal való kapcsolatok erősítése és szélesítése, az ASEAN szabadkereskedelmi övezet (AFTA) rendszerének ütem szerinti kiépítése. (Az AFTA régióban a legtöbb termék vámszintjének 5%-ra, vagy alacsonyabb szintre csökkentése a cél, amennyiben legalább 65%-os az ASEAN-on belüli hozzáadott érték). Fontosak számára az Ázsia - Csendes-Óceánia térségének országaihoz fűződő kapcsolatok is, miután legnagyobb kereskedelmi partnerei (Japán, USA, Dél-Korea, Kína) is tagjai az APEC-nek. A kormányzat hagyományos kapcsolati rendszerének diverzifikálására törekszik a korábban kevesebb figyelmet élvező régiók (Közel-Kelet, Afrika, Közép-Kelet-Európa, Latin-Amerika) irányába. Számos országgal folytat a szabadkereskedelmi övezet kialakítását is magába foglaló bilaterális egyezmények létrehozására irányuló megbeszéléseket (India, USA, Banglades, Indonézia, Irán, Egyiptom, Nigéria, Pakisztán és Törökország).

A kormányzat az exportra termelő létesítmények létrehozására szabadkereskedelmi zónákat és raktárakat, sőt kész gyárépületeket, különleges importengedélyeket biztosít (Free Trade Zones & Warehouses/Special Import Provisions/Temporary Entry). Az exportorientált cégek vámszabad területeken tevékenykedhetnek (bonded or export processing zones -EPZ).

A malajziai gazdaság alapvető pillérének számít a külgazdaság (az idegenforgalmat is beleértve). A fontosabb exportcikkek: elektronikai eszközök, olaj és cseppfolyósított földgáz, fa és fatermékek, pálmaolaj, gumi, textilárúk, vegyi-anyagok. Malajzia világviszonylatban is élenjáró exportőre néhány fontos terméknek (cseppfolyósított földgáz, gumi, pálmaolaj, ón, kávé, fa, bors). A legfontosabb export-piacok: az EU, az USA, Szingapúr, Japán, Kína, Thaiföld, Hongkong.

Az import fő tételei: az elektronikai cikkek, gépek, petrokémiai termékek, műanyagok, járművek, vas és acéltermékek, vegyi-anyagok. A legnagyobb partnerek az importban: Japán, USA, Kína, Szingapúr, Thaiföld, Tajvan, Dél-Korea, Németország.

A kereskedelmi, fogyasztóvédelmi szabályozás jelentős fejlődésének eredményeként az elmúlt években a maláj termékek minősége számottevően javult, a korszerű külföldi technológiák mellett a hatósági előírások is szigorú kikötéseket (pl. a fogyasztási cikkek címkézése, stb.) tartalmaznak egyes termékekre (különösen az élelmiszerek, gyógyszerek terén).

4. Tőkeáramlás, statisztika, főbb partnerek

Megnevezés		2005	2006	2007
Közvetlen működő tőke import (flow)	Mrd USD	3,9	5,9	9,5
Közvetlen működő tőke export (flow)	Mrd USD	n.a	n.a	n.a

Forrás: Maláj Statisztikai Minisztérium

A közvetlen külföldi működő tőke beruházások állománya Malajziában elérte az 50 milliárd USD-t. A malajziai beruházásokat koordináló hivatal (MIDA) statisztikája szerint 2007-ben a legnagyobb befektető országok (100 M USD-t meghaladó): Japán, Németország, Irán, USA, Szingapúr, India, Kína, Hollandia, Ausztrália, Dél-Korea, Kajmán-szigetek, Franciaország, Tajvan, Nagy-Britannia, Belgium. A külföldi befektetések főleg a kitermelő, elektronikai és járműgyártási, valamint az agrár-szektorba irányultak.

II. Magyarország és Malajzia bilaterális kapcsolatai, külkereskedelem, tőkeáramlás

A magyar-maláj külkereskedelem áruszerkezete (M USD)

Árufőcsoport	Export		Import		Egyenleg	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Összesen	35,0	48,4	357,1	441,5	-322,1	-393,1
Élelmiszer, ital, dohány	0,2	0,4	1,1	1,2	-0,9	-0,9
Nyersanyagok	2,0	3,5	2,6	7,3	-0,7	-3,8
Energiahordozók	-	-	-	-	-	-
Feldolgozott termékek	6,0	8,8	28,4	42,9	-22,4	-34,2
Gépek, gépi berendezések	26,7	35,8	325,0	390,0	-298,2	-354,3

Forrás: KSH

Értékváltozás és a forgalom megoszlása 2007-ben (%)

Árufőcsoport	Index (2007/2006)		Megoszlás	
	Export	Import	Export	Import
Összesen	138,2	123,6	100,0	100,0
Élelmiszer, ital, dohány	162,3	114,6	0,8	0,3
Nyersanyagok	173,8	275,2	7,1	1,6
Energiahordozók	-	-	0,0	0,0
Feldolgozott termékek	144,8	151,0	18,1	9,7
Gépek, gépi berendezések	133,9	120,0	74,0	88,4

Forrás: KSH

A kétoldalú külkereskedelmi forgalomban, az exportban és az importban is meghatározóak a multinacionális vállalatok elektronikai és számítástechnikai termékeinek szállításai, de némileg élénkül a reláció iránti érdeklődés a kis- és középvállalatok részéről is.

Kivitelünk főbb termékei: számítástechnikai, elektronikai és távközlési egységek, elektromos és gépipari alkatrészek, transzformátorok, gyógyszer alapanyagok, izzólámpák. Importunk fontosabb tételei: számítástechnikai berendezések és

alkatrészek, elektronikai termékek és alkatrészek, nyersgumi, trópusi mezőgazdasági termékek.

A magyar export szempontjából perspektivikus ágazatok, termékcsoportok: vasútépítés, tömegközlekedés modernizációja (beszállító ipar), mezőgazdaság, élelmiszeripari (főként technológiatranszfer), gyógyszeripar, vegyipar, orvosi és gyógyászati termékek, elektronika, gépipar, számítástechnika, szoftverek.

Magyar szempontból perspektivikus lehetőségek kínálóknak a mezőgazdasági projekteken és élelmiszer-feldolgozó ipari fejlesztésekben való részvétel területén.

Működő-tőke befektetések, 2002-2006 (M USD)

	2002	2003	2004	2005	2006
Maláj működő tőke export Magyarországra (flow)	-2,4	-2,3	2,2	-2,3	2,8
Maláj működő tőke-állomány Magyarországon	34,2	39,3	41,9	41,4	30,3
Magyar működő tőke export Malajziába (flow)	4,7	-	-	-	-
Magyar működő tőke-állomány Malajziában	0,04	0,09	-	-	-

Forrás: MNB

Legnagyobb malajziai befektetők Magyarországon

Cégnév	Tevékenység
Fastron Hungary	gépipar, műszeripar
IC Bank	pénzügy, finanszírozás
DRB-HICOM	gépjárműipar
Hui Holdings	elektronika

Fontosabb kétoldalú gazdasági megállapodások

- kereskedelmi megállapodást (1970) felmondtuk → az új, EU-konform gazdasági együttműködési megállapodás szövege egyeztetés alatt
- Egyezmény a kettős adózás elkerüléséről (1992)
- Egyezmény a beruházások elősegítéséről és védelméről (1995)
- A gyáriparosok szövetségei közötti együttműködési megállapodás (1997)
- Az ITD-H és a MATRADE közötti együttműködési megállapodás (1997)

Gazdasági Együttműködési Megállapodás

2005-ben javaslatot tettünk új típusú, EU-konform kormányközi gazdasági együttműködési megállapodás (GEM) megkötésére, a kormányközi egyeztetés folyamatban van.

A szingapúri külgazdasági szakdiplomata tevékenysége kiterjed Malajziára is.